

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 111g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 38
alin. (2) lit. a) din Codul de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din
24 decembrie 2004

(onorariul executorului judecătoresc)

CHIȘINĂU

5 august 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 19 mai 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 5 august 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei.” din articolul 38 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, ridicată de dl Maxim Zaharov, parte în dosarul nr. 25-1244/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Eleonora Badan Melnic de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2020 dl Maxim Zaharov a fost obligat să achite în beneficiul Î.M.G.F.L. nr.8 în procedura falimentului din mun. Chișinău, datoria în mărime de 3579,77 lei și taxa de stat în mărime de 107,39 lei.

4. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 7 iulie 2020 a fost menținută hotărârea instanței de fond.

5. Pe 4 septembrie 2020, dl Maxim Zaharov a achitat suma de 3579,77 lei, dar taxa de stat în mărime de 107,39 lei nu a fost achitată.

6. Pe 10 februarie 2021, dl Maxim Zaharov a recepționat încheierea executorului judecătoresc din 3 februarie 2021 de intentare a procedurii de executare și încasare în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 107,39 lei.

7. Pe 11 februarie 2021, dl Maxim Zaharov a achitat suma de 107,39 lei și a expediat dovada achitării acesteia executorului judecătoresc.

8. Pe 22 martie 2021, dl Maxim Zaharov a recepționat demersul executorului judecătoresc prin care acesta a confirmat achitarea taxei de stat în sumă de 107,39 lei. De asemenea, la acest demers a fost anexată încheierea executorului judecătoresc din 24 februarie 2021 privind încasarea de la Maxim Zaharov a cheltuielilor de executare în mărime de 768 lei și borderoul de calcul al cheltuielilor de executare. În borderoul de calcul se indica că suma totală a cheltuielilor de executare de 768 lei era compusă din taxe - 175 lei, speze - 93 lei și onorariul executorului judecătoresc - 500 lei.

9. Pe 1 aprilie 2021, dl Maxim Zaharov a formulat o cerere de chemare în judecată privind anularea încheierii executorului judecătoresc din 24 februarie 2021.

10. Pe 27 aprilie 2021, dl Maxim Zaharov a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „în toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei” din articolul 38 alin. (2) lit. a) din Codul de executare.

11. Prin Încheierea din 29 aprilie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a admis cererea de ridicare a excepției și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

12. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

[...]”

13. Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, sunt următoarele:

Articolul 38 Onorariul executorului judecătoresc

„(1) Onorariul executorului judecătoresc este încasat de la debitor, dacă legea nu prevede altfel, în temeiul unei încheieri emise de executorul judecătoresc, în toate cazurile de stingere, totală sau parțială, a obligației stabilite în documentul executoriu sau de încetare a procedurii de executare.

(2) Pentru documentele executorii cu caracter pecuniar, onorariul executorului judecătoresc va fi calculat în cotă procentuală din suma datoriei stinse, după cum urmează:

a) pentru sumele de până la 100.000 de lei, onorariul va constitui 10% din suma stinsă. **În toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei.** În cazul documentelor executorii privind încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 200 de lei;

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. Autorul sesizării consideră că suma onorariului executorului judecătoresc, stabilită prin textul criticat, este discriminatorie. Autorul consideră că onorariul executorului judecătoresc de 500 lei pentru executarea unei datorii de 107,39 lei ar fi exagerat de mare, deoarece constituie 465,59 % în raport cu datoria stinsă. Aplicarea unei asemenea cote procentuale la determinarea onorariului executorului judecătoresc depășește cu mult cotele procentuale reglementate de lege pentru alte situații. De exemplu, Codul de executare stabilește că pentru sumele de până la 100000 de lei onorariul va constitui 10% din suma stinsă [articolul 38 alin. (2) lit. a)], iar pentru încasarea forțată a datoriilor mai mari decât suma indicată raportul procentual de calculare a onorariului executorului se reduce. Autorul excepției susține că norma juridică ce permite calcularea și încasarea unui onorariu de 465,59 % din suma executată reprezintă un tratament discriminatoriu pe criteriu de avere și este contrară articolului 16 alin. (2) din Constituție.

15. Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 16, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor dispoziții din Codul de executare, ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată de dl Maxim Zaharov, parte în dosarul nr. 25-1244/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „în toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei” din articolul 38 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004. Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei. După cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza civilă cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

20. Curtea observă că normele contestate nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

21. Curtea reține că autorul sesizării a afirmat incidența articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 16 [*egalitatea*], 46 [*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*] și 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] din Constituție.

22. Cu referire la pretinsa încălcare a articolului 4 din Constituție, Curtea a subliniat că această normă comportă un caracter general și reprezintă un imperativ care stă la baza tuturor legilor Republicii Moldova. Ea nu poate constitui un reper separat și nu poate fi invocată de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (a se vedea HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 20). De asemenea, cu referire la pretinsa încălcare a articolului 54 din Constituție, Curtea a subliniat că nici acest articol nu poate fi invocat de sine stătător. Articolul 54 îi impune Curții un mod de analiză a caracterului proporțional al ingerințelor în drepturile fundamentale. Astfel, pentru a putea fi invocat acest articol, autorul sesizării trebuie să argumenteze incidența unui drept fundamental (a se vedea HCC nr. 11 din 25 martie 2021, § 27).

23. Curtea observă că autorul sesizării a menționat că norma contestată poartă un caracter discriminatoriu, iar argumentele sale s-au referit doar la un calcul matematic prin care a încercat să demonstreze că cota procentuală încasată de către executorul judecătoresc este mult mai mare față de onorariul încasat pentru alte documente executorii cu caracter pecuniar.

24. Curtea notează că articolul 16 din Constituție nu poate fi aplicat de sine stătător, ci doar dacă este coroborat cu un drept fundamental. Principiul nediscriminării nu constituie o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental. Acest articol operează prin

completarea celorlalte dispoziții constituționale (a se vedea HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 22).

25. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autorul sesizării nu a motivat în ce măsură prevederile contestate îi afectează dreptul de proprietate. Așadar, pentru că nu s-a argumentat incidența vreunui drept fundamental și fără a oferi argumente care să demonstreze incidența dreptului de proprietate, Curtea reține că simpla enumerare a normelor constituționale, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate.

26. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 65 din 13 mai 2021, § 18).

27. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în toate cazurile, cu excepția documentelor executorii privind încasările periodice și încasarea amenzilor, onorariul nu va fi mai mic de 500 de lei” din articolul 38 alin. (2) lit. a) din Codul de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, ridicată de dl Maxim Zaharov, parte în dosarul nr. 25-1244/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 5 august 2021
DCC nr. 128
Dosarul nr. 111g/2021*